

גמרא סדורה

מסכת

סוטה

פרק ד' - "אַרוּסָה"

מהדורה מנוקדת, מפוסקת,
מחולקת לסוגיות ולפסקאות

לימוד פרק זה לעילוי נשמת מו"ר הרב עמירם עולמי זצ"ל הי"ד
כ"ד כסליו ערב חג אור חנוכה
למד ולימד אהב והאהיב את לימוד הגמרא על כולנו
לא מש מתוך האוהל
נרצח על ידי מרצחים בציר עתניאל חברון

בהצלחה - יגיעת ומצאת - תאמין!!!

להארות והערות

דניאל ברק ווינט

טל' - 0526071122

דוא"ל vinetdb81@gmail.com

עתניאל ד.ג. הר חברון 90407

כל הזכויות על הטקסט שמורות למכון ממרא.
כל הזכויות על הניקוד, הפיסוק והחלוקה לסוגיות ופסקאות
שמורות לעמותת "וכל בנייך לימודי ה".

ניתן לצלם ולהדפיס לשם לימוד וללא מטרות רווח.

כסליו תשע"ז

מסכת סוטה פרק ד' - "ארוסה"

ר"ז

1. כג, ב - כד, א

משנה

ארוסה,
ושומרת יבם - לא שותות,
ולא נוטלות בתובה.

שנאמר: "אשר תשטה אשה תחת אישה" (במדבר ה, כט) - פרט לארוסה ושומרת יבם.

אלמנה לכהן גדול,
גרושה וחלוצה לכהן הדיוט,
ממזרת^א ונתניה לישראל,
ובת ישראל לממזר ולנתין - לא שותות
ולא נוטלות בתובה.

ואלו לא שותות ולא נוטלות בתובה:
האומרת "טמאה אני",
ושבאו לה עדים שהיא טמאה,
והאומרת "איני שוטה".

אמר בעלה: "איני משקה",
ושבעלה בא עליה בדרך - נוטלות בתובה ולא שותות.

מתו בעליהן עד שלא שתו,
בית שמאי אומרים:
נוטלות בתובה ולא שותות,
ובית הלל אומרים:
או שותות או לא נוטלות בתובתן.

מעוברת חבירו, מניקת חבירו - לא שותות ולא נוטלות בתובה.
דברי רבי מאיר.
וחכמים אומרים:
יכול הוא להפרישה ולהחזירה לאחר זמן.

אילונית, זקינה, שאינה ראויה לילד - לא נוטלות בתובה ולא שותות.
רבי אלעזר אומר:
יכול הוא לישא אשה אחרת ולפרות ולרבות הימנה.

ושאך כל הנשים או שותות או לא נוטלות בתובה.
אשת כהן שותה, ומותרת לבעלה.
אשת סריס שותה.

על ידי כל עריות מקנין,
חוץ מן הקטן,
וממי שאינו איש.

ואלו שבית דין מקנין להן:
מי שנתחרש בעלה,
או נשתטה,

או שהיה חבוש בבית האסורין.
לא להשקותה אמרו, אלא לפוסלה מכתובתה.
רבי יוסי אומר:
אף להשקותה.
לכשיצא בעלה מבית האסורין ישקנה.

מתני'

ארוסה. שקינא לה ארוס:

ושומרת יבם. שקינא לה יבם:

לא שותות. דמעטינהו קרא:

ולא נוטלות כתובה. שהיא גרמה

לאסור עצמה עליו שנסתרה אחר

קינוי דמקינוי ואיסור לא אימעטי

כדמפרש בגמרא ואפילו לית לן דרב

המנוא. דשומרת יבם שזינתה

מותרת ליבמה נהי דמותרת מיהו לא

בעי למינסב אשה זונה והיא הפסידה

ביושבת תחתיו הכתוב מדבר:

נתינה. מן הגבעונים ואסורין לבא

בישראל כדאמרין ביבמות (דף עח:)

דוד גזר עליהן:

לא שותות. דלא נאמרה פרשה אלא

בראויה לקיימה והכי תניא בספרי כי

תשטה אשתו בראויה לאישות

הכתוב מדבר פרט לאלמנה לכ"ג

וכו':

ולא נוטלת כתובתה. ואע"ג דשאר

אלמנה לכ"ג לא קנסוה רבנן כתובה

כדאמרין בכתובות בפרק אלמנה

נזונית (דף ק: ק) זו אין לה דסתירתה

גרמה לה ליאסר עליו ואפי' היא

ראויה לו הלכך לאו בת כתובה היא

דלא עדיפא מכשרה:

אמר בעלה איני משקה ושבעלה בא

עליה בדרך. שהוא גרם לה שלא

תשטה נוטלת כתובתה: מתו בעליהן

של כל סוטות הנסתרות וראויות

לשותות ולא הספיקו להשקותן כו':

ולא שותות. דבעינן והביא האיש את

אשתו וגו':

וב'ה אומרים או שותות או לא

נוטלות כתובה. כלומר מתוך שלא

שותות לא נוטלות כתובה ובגמ'

מפרש פלוגתייהו:

מעוברת חבירו. שמת והניחה

מעוברת ומניקה או שגרשה והיא

מעוברת או מניקה ואסרוה חכמים

לינשא עד שיהא הולד בן ב' שנים

שכך זמן יניקתו והלך זה ונשאה

וקינא לה לא שותה שהרי אינה

ראויה לו לקיימה:

יכול הוא להפרישה. עד כ"ד חדש

ולהחזירה הלכך ראויה לאישות

קרינא ביה:

אילונית. דוכרניתא דלא ילדה

שממעי אמה נבראת כך ואין לה

סימני אשה לא דדים ולא שערות

וקולה עבה:

ושאינה ראויה לילד. ששתת כוס

עיקרין ואסורות לקיימה למי שאין

לו בנים שהרי נצטוו ישראל על פריה

ורביה:

אשת כהן שותה ומותרת לבעלה. אם

נמצאת נקיה ובגמ' פריך פשיטא:

אשת סריס. כגון. שנסתרס לאחר

שנשאה דקדמה שכיבת בעל לבועל:

שותה. ובגמ' פריך פשיטא:

ע"י כל העריות מקנין. אם קינא לה

מאביה ומאחיה ומאחד מכל העריות

שבתורה ונסתרה הוי קינויו קנוי

ונאסרת עליו ושותה ובגמ' פריך

פשיטא:

חוץ מן הקטן. דכתיב ושכב איש

אותה:

וממי שאינו איש. ובגמ' מפרש לה:

ואלו שב"ד מקנין להן. אם רואין

אותם מתנהגות בפריצות:

לא להשקותה אמרו. הם לא ישקוה

דבעינן והביא האיש את אשתו

ובעלה נמי לא ישקנה בקינוי זה.

לכשירצה דבעינן וקינא והביא ורבי

יוסי לא בעי וקינא והביא:

רש"י

גמ'
הא קנוי מקני לה. ליאסר עליו
 מדקתני לא נוטלות כתובה:
 ה"ג דבר אל בני ישראל ואמרת
 אליהם לרבות ארוסה ושומרת
 יבם לקינוי ולא גרס איש איש
 דלדרשא אחרינא דרשינן ליה
 לקמן (דף כז.) אלא ריבויא
 מואמרת אליהם וה"נ אמר
 לקמן בפירקין. ואמרת רבויא
 הוא:

גמרא

מיישנתא הוא דלא שתייא,
 הא קנוי - מקני לה.

מנא הני מילי?

דתנו רבנן:

"**דבר אל בני ישראל ואמרת**"¹⁶⁴ (במדבר ה, יב) - **לרבות ארוסה ושומרת יבם לקינוי**."

2. כד, א - כה, א

ר"י

יכול שאני מוציא כו'. דממשעות קרא משמע לן ארוסה למעוטי דלא קרינן בה תחת אישך אבל שומרת יבם קרינן בה תחת אישך כדמפרש לקמיי דלא מיחסרא מסירה לחופה: **ורבי יונתן.** משמע ליה מעוטה קמא לשומרת יבם אבל ארוסה קרינא בה אישות אי לאו דהדר מעטיה קרא אחרנא כדמפרש לקמן משום דהוא קידשה ואינה באה לו מכח קדושי אחרים ועוד שנסקלת על ידו מה שאין כן בשומרת יבם:

מר אלימא ליה ארוסה. רבי יונתן חשיבה ליה ארוסה אשה גמורה טפי משומרת יבם:

דקדושי דידיה. שעיי קידושי עצמו באה לו:

וסוקלין על ידו. אם זינתה נסקלת בשבילו:

דלא מחסרא מסירה לחופה. דנקיט לייבם בביאה גרידתא ואפיי בזנות דהויה כאשתו לכל דבר כדתנן ביבמות (דף נג:.) ומייתי לה לקמן בפירקא:

לרבות אשת חרש שוטה. שביד מקנין להן וברייתא היא בשילהי פירקין:

שעמום. לקוי בתמהון לב:

האי תחת אישה. בתראה האמור בסוף הפרשה זאת תורת הקנאות וגו':

להקיש אשה לאיש. ברייתא היא בשילהי פרקין והתם מפרש למאי הלכתא:

הני קראי. דממעטי ארוסה:

מבלעדי אישך. משמע שבעלה נתן בה את שכבתו קודם לסתירה זו:

משכחת לה. דאיצטרך למעוטי ארוסה מקרא אחרנא ולא ממעטא מהתם:

כגון שבא עליה ארוס בבית אביה. בזנות:

בבית חמיה. לאחר שמת אחיו:

שומרת יבם קרית לה. דקאמרת דלא תשתה הא אשתו מעלייתא היא בבית זנות:

דהא אמר רב. ביבמות קנה לכל דתנן הבא על יבמתו בין בשוגג בין במזיד דהיינו בזנות קנה ואמר רב קנה דקתני מתניי קנה לכל אם כהן הוא מאכילה בתרומה ויורשה ומיטמא לה ומשקה ופוטרה בגט בלא חליצה:

כשמואל. הא דאתא קרא למעוטי כשמואל דאמר לא קנה אלא לדברים האמורים בפרשת יבמה לקום על שם אחיו בנחלתו ולפוטרה בגט דהא דקני לה יבם בביאה כל דהו מיבמה יבא עליה נפקא לן דלא כתיב יבמה יקחה לו לאשה אלא יבא עליה ולקחה לו לאשה ואשמעינן דביאתו עליה הן הן ליקוחי האישות שלו הלכך למידי דאיתמר בהך פרשתא רבינא קרא נישואין הללו אבל למידי אחרנא לאו נישואין נינהו ומה אמור בפרשה פטור חליצה עיי' יבום ויקום על שם אחיו שיוורש את נכסי אחיו ואין אחיו חולקין עמו:

לימא רב. דאמר קנה לכל כרבי יאשיה דאמר שומרת יבם שותה ואוקימנא בביאה עליה:

[וְשׁוֹמֵרֵת יָבָם - לֹא שׁוֹתוֹת,

וְלֹא נוֹטְלוֹת כְּתוּבָה.

שְׁנָאֵמַר: "אִשְׁרֵי תִשְׁטְהָ אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁה" (במדבר ה, כט) - פָּרֵט לְאָרוּסָה וְשׁוֹמֵרֵת יָבָם].

וּמִתְנִיתִין מַנִּי?

רַבִּי יוֹנָתָן הִיא.

דִּתְנִינָא:

"תַּחַת אִישָׁךְ" ¹⁶⁵ (במדבר ה, יט) - פָּרֵט לְאָרוּסָה.

יְכוּל שְׁאֲנִי מוֹצִיא אֶף שׁוֹמֵרֵת יָבָם?

תְּלַמּוּד לּוֹמַר: "אִישׁ אִישָׁ" (במדבר ה, יב),

דְּבַרֵי רַבִּי יֵאֵשִׁי.

רַבִּי יוֹנָתָן אוֹמַר:

"תַּחַת אִישָׁךְ" (במדבר ה, יט) - פָּרֵט לְשׁוֹמֵרֵת יָבָם.

אוֹצִיא שׁוֹמֵרֵת יָבָם וְלֹא אוֹצִיא אֶת אָרוּסָה?

תְּלַמּוּד לּוֹמַר: "אִשְׁרֵי תִשְׁטְהָ אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁה" ¹⁶⁶ (במדבר ה, כט) - פָּרֵט לְאָרוּסָה".

מַר: אֶלִּימָא לִיה אָרוּסָה,

דְּקִידוּשֵׁי דִידִיה,

וְסוֹקְלִין עַל יָדוֹ.

וּמַר: אֶלִּימָא לִיה שׁוֹמֵרֵת יָבָם,

דְּלֹא מִיחְסָרָא מְסִירָה לְחוּפָה.

וְרַבִּי יוֹנָתָן, הִיא "אִישׁ אִישָׁ" מַאי עֵבִיד לִיה?

כַּד, מִיבְעִי לִיה לְרַבּוֹת אֶשֶׁת חֲרִשׁ, וְאֶשֶׁת שׁוֹטָה, וְאֶשֶׁת אֲשֶׁעֲמוּם.

וְרַבִּי יֵאֵשִׁי הִיא "תַּחַת אִישָׁה" (במדבר ה, כט) - מַאי עֵבִיד לִיה?

מִיבְעִי לִיה לְהַקִּישׁ אִישׁ לְאִשָּׁה וְאִשָּׁה לְאִישׁ.

אֶלָּא, טַעֲמָא דְכִתְיֵיב הֲנִי קְרָאִי,

הָא לֹא הֲכִי - הֲוֵה אֲמִינָאָף אָרוּסָה שְׁתִּינָא!?

וְהָא כִּי אֶתָּא רַבִּי אַחָא בַר חֲנִינָא מְדַרְוֵמָא, אֶתָּא וְאִיִּתִּי מִתְנִיתָא בִידִיה:

"מִבְלַעְדֵי אִישָׁךְ" ¹⁶⁷ (במדבר ה, כ) - מְשַׁקְדָּמָה שְׁכִיבַת בְּעַל לְבוּעֵל,

וְלֹא שְׁקַדָּמָה שְׁכִיבַת בּוּעֵל לְבַעַל!

אָמַר רַמִּי בַר חֲמַי:

מְשַׁכַּחַת לָהּ כְּגוֹן שְׁבֹא עֲלֶיהָ אָרוּס בְּבֵית אָבִיהָ.

דְּכֻוֹתָהּ גַבִּי שׁוֹמֵרֵת יָבָם כְּגוֹן שְׁבֹא עֲלֶיהָ יָבָם בְּבֵית חֲמִיָּה.

הָא שׁוֹמֵרֵת יָבָם קְרִית לָהּ!?

אֶשֶׁתּוֹ מְעַלְיֵיתָא הִיא,

דְּהָאֵמַר רַב: קְנָה לְכָל!

כְּשִׁמוּאֵל, דְּאָמַר: לֹא קְנָה, אֶלָּא לְדְבָרִים הָאֲמוּרִים בְּפָרְשָׁה.

אִי הֲכִי, לִימָא רַב דְּאָמַר כְּרַבִּי יֵאֵשִׁי, וְשִׁמוּאֵל דְּאָמַר כְּרַבִּי יוֹנָתָן?

¹⁶⁵ והשביע אתה הבהן ואמר אל האשה אם לא שכב איש אתך ואם לא שטית טמאה תחת אישך הנקי ממי המאזרים האלה

¹⁶⁶ זאת תורת הקנאות אשר תשטה אשה תחת אישה ונטמאה

¹⁶⁷ ואת כי שטית תחת אישך וכי נטמאת ויתן איש בך את שכבתו מבלעדי אישך

רש"י

אנא דאמרי אפילו כרבי יונתן כו'. וכל שכן כרבי יאשיה והא דאיצטריך לרבי יאשיה לרבוויי מאיש איש לאו דוקא אלא אסמכתא בעלמא ועיקר קרא לאשת חרש ושוטה:

ושמואל דאמר אנא דאמרי אפי' לרבי יאשיה. דאמר שותה דמדאצטריך לרבוויי לשתיה ש"מ לאו אשתו היא ליורשה וליטמא לה ולהאכילה תרומה וכ"ש לרבי יונתן דאמר אינה שותה משום דלאו אשתו היא והא דאיצטריך למעוטי אסמכתא בעלמא היא ולא דקרא להכי אתא אלא להקיש אשה לאיש כדשני לעיל:

אמר לך רב: אנא דאמרי אפילו לרבי יונתן, מדאיצטריך קרא למעוטה מכלל דאשתו מעלייתא היא.

כה, א ושמואל אמר: אנא דאמרי אפילו לרבי יאשיה, מדאיצטריך קרא לרבווייה, מכלל דלאו אשתו היא כלל.

3. כה, א

כ"י

עוברת על דת. יהודית שאינה צנועה יוצאה וראשה פרועה וטווה בשוק ומדברת עם כל אדם דאמר בכתובות בפרק המדיר (דף עב.) דיוצאה שלא בכתובה:
צריכה התראה. שמא תחזור ואם תחזור לא תפסיד כתובתה או אינה צריכה התראה דבלאו התראה מפסדא:
למאי. כיון דלא שתיא קינוי למאי אהני:
לאפסודי כתובתה. ואי לאו דקני לא מפסדא אלמא צריכה התראה וזו עוברת על דת היא שנסתרה עם אנשים:
להשקותה כשהיא נשואה. ואם תסתר לאחר נישואין שותה על ידי קינוי של אירוסין שאינו יכול להשקותה כשהיא ארוסה דבעינן תחת אישה:
לאוסרה אבועל. קינוי לא מהני אלא לאוסרה על בועלה אם ימות זה או יגרשנה ולא שתת:
אלא לפוסלה מכתובתה. מכלל דאי לא אתרו בה לא מפסדא:
דתנן. לקמן בפרק כשם שהמים בודקין (דף קז.):
שאני התם. הא דבעי התראה:
דלית לה אימתא דבעל. ואי לאו דאתרו בה בי דינא לא הוה לן למקנסה דכיון דלית לה אימתא אין תימה בדבר אם עוברת על דת ואין זה פריצותא יתירתא אבל מי שבעלה אצלה ואינה יראה ממנו ועוברת על דת פריצותא יתירתא אית בה ואיכא למימר דבלאו התראה נמי מפסדא כתובתה:

איבעיא להו:
 עוברת על דת - צריכה התראה להפסידה כתובתה,
 או אינה צריכה?

מי אמרנן: כיון דעוברת על דת היא, לא בעיא התראה,
 או דלמא:
 תיבעי התראה, דאי הדרה בה תיהדר בה?

תא שמע:
"ארוסה ושומרת יבם - לא שותות ולא נוטלות כתובה".
 מישתא הוא דלא שתיא, הא קנויי מקני לה.
 למאי? לאו להפסידה כתובתה.

אמר אביי:
 לא, לאוסרה עליו.

רב פפא אמר:
 להשקותה כשהיא נשואה.

כדתנא:
**"אין מקניין לארוסה להשקותה כשהיא ארוסה,
 אבל מקניין לארוסה להשקותה כשהיא נשואה."**

אמר רבא:
 תא שמע:

**"אלמנה לכהן גדול,
 גרושה וחלוצה לכהן הדיוט,
 ממזרת ונתינה לישראל,
 בת ישראל לממזר ולנתין - לא שותות ולא נוטלות כתובה".**
 מישתא - הוא דלא שתיא,
 הא קנויי - מקני להו.
 ולמאי?

אי לאוסרו עליו - הא אסרו וקיימן
 אלא לאו - להפסידן כתובתן.

אמר רב יהודה מדיסקרתא:
 לא, לאוסרה לבועל כבעל.

דתנן:
"נשם שאוסרה לבעל, כן אוסרה לבועל" (סוטה כז:).

אמר רב הנינא מסורא:
 תא שמע:

**"ואלו שבית דין מקניין להו:
 מי שנתחרש בעלה,
 או נשתטה,
 או שהיה חבוש בבית האסורין.
 ולא להשקותה אמרו, אלא לפוסלה מכתובתה".**
 שמע מינה: בעי התראה.

שמע מינה.

וכולהו, מאי טעמא לא אמרי מהא?

דלמא שאני התם דלית לה אימתא דבעל ככלל.

4. כה, א

רש"י

תלא רחמנא. דכתיב וקנא את אשתו:
 או דלמא כיון דקפיד קפיד. כלומר כיון דאורחיה דבעל למיקפד בהכי על כרחיה דהאי נמי הויא קפידא לגביה:
 עבדינן מילתא דדלמא לא ניחא ליה. והיאך אנו נעשים שלוחים לו בדבר שהוא חוב לו שאינו חפץ בו וקיימא לן (כתובות דף יא.) דאין חבין לאדם שלא בפניו:

איבעיא להו:
 עוברת על דת ורצה בעלה לקיימה,
 מקיימה או אינו מקיימה?

מי אמרינן: בקפידא דבעל תלא רחמנא, והא לא קפיד.
 או דלמא: כיון דקפיד קפיד?

תא שמע:

"ואלו שבית דין מקניו להו:

מי שנתחרש בעלה,

או נשתטה,

או שהיה חבוש בבית האסורין".

ואי אמרת: רצה בעלה לקיימה מקיימה - עבדי בית דין מידי דדלמא לא ניחא ליה לבעל!?

סתמא דמילתא כיון שעוברת על דת היא מינח ניחא ליה.

5. כה, א

כ"ז

שמחל על קניו. והשתא ס"ד דקבעי בין שמחל קודם סתירה בין שמחל לאחר הסתירה ואם תימצא לומר עוברת על דת שרצה לקיימה מקיימה הני מילי בלא קניו אבל היכא דאיכא קניו וסתירה ורצה למחול מהו מי עקר קניו ושריא ליה או לאו:

עבדינן מידי דאתי בעל ומחיל. ואיכא זילותא דבי דינא:

סתמא דמילתא אדם מסכים כו'. וסמכין אסתם דעתיה דאינשי ומקנינן לה ואי אתי ומחיל מחיל:

מאי שנא תלמידי חכמים. תירוצא הוא והכי קאמר לעולם מחיל ודיקא ליה ממתניי מאי שנא דבעינן תלמידי חכמים משום דגמירי דאסורה ליה בדלא מחיל קניו ואי אתי למיבעל אמרין ליה אחלי לקניוך:

סח לי זעירא. שהיה מאנשי ירושלים:

זקן ממרא. שהמרה על ב"ד של לשכת הגזית ומיתתו בחנק: **שהיא בלאו.** אחרי אשר הוטמאה לרבות סוטה שנסתרה בפ"ק דיבמות (דף יא):

איבעיא להו:

בעל שמחל על קניו,

קניו מחול, או אינו מחול?

מי אמרין: בקניו בעל תלא רחמנא ובעל הא מחיל ליה קניו,

או דלמא:

כיון דקני ליה מעיקרא, לא מצוי מחיל ליה?

תא שמע:

"ואלו שבית דין מקניו להו:

מי שנתחרש בעלה,

או נשתטה,

או שהיה חבוש בבית האסורין."

ואי אמרת: בעל שמחל על קניו מחול, עבדינן מידי דאתי בעל מחיל ליה??!

סתמא דמילתא: אדם מסכים על דעת בית דין.

תא שמע:

"ומוסרין לו שני תלמידי חכמים שמא יבא עליה בדרך"

ואי אמרת: בעל שמחל על קניו מחול, לחליה לקניוה ולבעול!

מאי שנא תלמידי חכמים דגמירי, דאי בעי למיבעל, אמרי ליה: אחליה לקניוה ובעלה.

תא שמע¹⁶⁸:

דאמר **רבי יאשיהו:**

"שלשה דברים סח לי זעירא מאנשי ירושלים:

בעל שמחל על קניו - קניו מחול,

וזקן ממרא, שרצו בית דין למחול לו - מוחלין לו,

ובן סוור ומורה שרצו אביו ואמו למחול לו - מוחלין לו.

וכשבאתי אצל חברי שבדרום, על שנים הודו לי, ועל זקן ממרא לא הודו לי,

שלא ידבו מחלוקת בישראל."

שמע מינה: בעל שמחל על קניו - קניו מחול.

שמע מינה.

פליגי בה רב אחא ורבינא:

חד אמר: קודם סתירה - מחול,

לאחר סתירה - אינו מחול.

וחד אמר: לאחר סתירה גמי מחול.

ומסתברא כמאן דאמר: "אינו מחול".

ממאי?

מדקא מהדרי רבנו לרבי יוסי.

דתניא:

"רבי יוסי אומר:

בעלה נאמן עליה מקל וחומר;

ומה נדה שהיא בפרת בעלה נאמן עליה,

סוטה שהיא בלאו - לא כל שבו?

אמרו לו: לא, אם אמרת בנדה שבו יש לה היתר - תאמר בסוטה שאין לה היתר."

ואי אמרת: לאחר סתירה מחול לה, משכחת לה יש לה היתר, דאי בעי מחיל ליה לקניוה ובעיל.

אלא שמע מינה: לאחר סתירה אינו מחול.

שמע מינה.

¹⁶⁸ ברייתא: מימרא אמוראית? לענין ברייתא.

6. כה, א-ב

רס"ז

במאי קמיפלגי. איזה טעם
 נותנין לדבריהם:
ב"ש סברי שטר העומד לגבות
כגבוי דמי. מי שיש לו שטר חוב
 על חברו ושיעבד לו בו נכסיו
 מוחזק בעל השטר בנכסים יותר
 מן הלוה והלכך כיון דנכסי
 ברשותיה קיימי הוה להו יורשי
 הבעל תובעין והמוציא מחבירו
 עליו הראיה ועליהן להביא
 ראיה שזינתה בסתירה זו
 ואבדה כתובתה:
ובית הלל סברי לאו כגבוי דמי.
 והויא לה היא תובעת מספק
 דדלמא זנאי הלכך אינהו ודאי
 והיא ספק ואין ספק מוציא
 מידי ודאי ועליה להביא ראיה
 שלא זינתה:

"מתו בעליהן עד שלא שתו,
בית שמאי] אומרים:
נוטלות בתובה ולא שותות,
ובית הלל אומרים:
או שותות או לא נוטלות בתובתן".

במאי קמיפלגי?

בית שמאי סברי: שטר העומד לגבות כגבוי דמי.
 כה, ב ובית הלל סברי: שטר העומד לגבות לאו כגבוי דמי.

7. כה, ב - כו, א

"מעוברת חבירו, מניקת חבירו - לא שותה ולא נוטלת בתובה,

דברי רבי מאיר.

וחכמים אומרים:

יכול הוא להפרישה ולהחזירה לאחר זמן.

איילונית, זקינה, שאינה ראויה לילד - לא נוטלת בתובה ולא שותה.

רבי אלעזר אומר:

יכול הוא לישא אשה אחרת ולפרות ולרבות הימנה".]

אמר רב נחמן אמר רבה בר אבונה:

מחלוקת בעקרה וזקינה,

אבל איילונית - דברי הכל לא שותה ולא נוטלת בתובתה,

שנאמר: "ונקתה ונזרעה זרע"¹⁶⁹ (במדבר ה, כח) - מי שדרכה להזריע, יצאה זו שאין דרכה להזריע.

מיתבי:

"המקנא לארוסתו ולשומרת יבם שלו,

אם עד שלא פנסה נסתרה - לא שותה ולא נוטלת בתובתה.

מעוברת חבירו ומניקת חבירו - לא שותה ולא נוטלת בתובה,

כו, א

דברי רבי מאיר.

שהיה רבי מאיר אומר:

לא ישא אדם מעוברת חבירו ומניקת חבירו,

ואם נשא - יוציא ולא יחזיר עולמית.

וחכמים אומרים:

יוציא, ובשיגיע זמנו לכנוס יכנוס.

והרובא שנשא עקרה וזקינה ואין לו אשה ובנים מעיקרא - לא שותה ולא נוטלת בתובה.

רבי אלעזר אומר:

יכול הוא לישא אחרת ולפרות ולרבות הימנה.

אבל המקנא לארוסתו, לשומרת יבם שלו, ומשכנסה נסתרה - או שותה או לא נוטלת בתובה.

מעוברת ומניקת עצמו - או שותה או לא נוטלת בתובתה.

הרובא שנשא עקרה וזקינה, ויש לו אשה ובנים - או שותה, או לא נוטלת בתובה.

אשת ממזר לממזר,

אשת נתין לנתין,

אשת גר,

עבד משוחרר,

איילונית - או שותה, או לא נוטלת בתובה."

קתני מיהא: "איילונית" - תיובתיה דרב נחמן!

אמר לך רב נחמן:

תנאי היא, ואנא דאמרי כי האי תנא.

דתנאי:

"רבי שמעון בן אלעזר אומר:

איילונית לא שותה ולא נוטלת בתובה,

שנאמר: "ונקתה ונזרעה זרע" (במדבר ה, כח) - מי שדרכה להזריע,

יצאתה זו שאין דרכה להזריע."

ורבנן האי: "ונקתה ונזרעה זרע" מאי עבדי ליה?

מיבעי להו לכדתנאי:

"ונקתה ונזרעה זרע" - שאם היתה עקרה - נפקדת,

דברי רבי עקיבא.

אמר לו רבי ישמעאל:

אם בן יסותרו כל העקרות, ויפקדו, וזו, הואיל ולא נסתרה הפסידה?

רס"י

מחלוקת. דפליג ר"א ואמר יכול לישא אחרת

כו:

בעקרה וזקינה. דליכא למימר אינה שותה אלא טעמא משום דלא חזיא לקיימה עלה פליג ר"א ואמר ראויה לקיימה היא דיכול לישא אשה אחרת:

אבל איילונית. נהי נמי דראויה לקיימה מיהו לא שתיא מהאי טעמא דראויה להריון בעינן ועקרה על ידי מכה וזקינה מינא דבת הריון היא קודם לכן אבל איילונית מבטן אמה לקויה היא ולא חזיא:

לא שותה. דכתיב תחת אישה:

ולא יחזיר עולמית. קנסא קנסוהו רבנן:

לכשיגיע זמנו. לאחר כ"ד חדש ללידת הולד:

והרובא. בחור כמו ילד (בראשית כא) רביא:

מעוברת עצמו. שהיתה אשתו מעוברת וקינא

לה:

או שותה. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד:

אשת ממזר לממזר. כלומר אשה הראויה

לממזר וניסת לממזר וקינא לה ונסתרה:

או שותה כו. ולקמן פריך פשיטא:

אנא דאמרי כי האי תנא. דאית ליה עקרה

וזקנה שותה מדלא נקט אלא איילונית

ונסיב תלמודא מונקתה ונזרעה זרע ולא

משום דאינה ראויה לקיימה אלמא כרבי

אלעזר ס"ל דיכול לישא אחרת ולפרות

ולרבות ואפי"ה איילונית לא:

וזה. כל אשה צנועה עקרה משום דלא נסתרה

הפסידה:

¹⁶⁹ ואם לא נטמאה האשה וטהרה הוא ונקתה ונזרעה זרע

אם בן מה תלמוד לומר: "וְנִקְתָּהּ וְנִזְרְעָה זֶרַע" - שאם היתה יולדת בצער - יולדת בריוח,
נקבות יולדת - זכרים,
קצרים - יולדת ארוכים
שחורים - יולדת לבנים."

8. כו, א

"אשת ממזר לממזר [או שותה, או לא נוטלת בתובה]".

פשיטא!

מהו דתימא: אפוישי פסולין לא ליפוש,
קא משמע לן.

"אשת גר ועבד משוחרר, ואיילונית [- או שותה, או לא נוטלת בתובה]".

פשיטא!

מהו דתימא: "דבר אל בני ישראל"¹⁷⁰ (במדבר ה, יב) - ולא גרים,
קא משמע לן.

ואימא הכי נמי!

"ואמרת" (במדבר ה, יב) - רבויא הוא.

רש"י

לא ליפוש פסולין. לא נעשה
שלום ביניהם הלואי לא יפרה
ולא ירבה הואיל וכל דורותיו
ממזרין:

¹⁷⁰ דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש איש מי תשטה אשתו ומעלה בו מעל

9. כו, א

רפ"י

והיא לא נתפשה כו'. כלומר מהו דתימא פרשת סוטה על כרחך באשת ישראל קיימא מדכתיב והיא מיעוטא משמע זו היא דכי לא נתפשה אסורה הא נתפשה כו' ועלה קאי קרא דבתריה ועבר עליו רוח וגו' דהיכא דמספקא לן בהך אם נטמאה ואם לא נטמאה שותה אבל אשת כהן דליתה בכלל והיא לא נתפשה ליתה נמי בכלל השקאה קמ"ל:

במתנוונה. לאחר ששתה איצטריך לאשמועינן דמותרת לבעלה דלא תימא זונה היא שהרי בדקוה המים:

מתנוונה. הא ודאי בדקוה המים וזונה היא אלא שתלה לה זכות ואמאי מותרת לבעלה:

במתנוונה דרך אברים. שאינה מתנוונה במעים ובירכים אלא ראשה ושאר אבריה כבידים עליה מהו דתימא הא לאו זכות תלה לה דאם כן הוה לה להתנוונה דרך בדיקת המים אלא באונס זינתה לפיכך מתנוונה שלא כדרכה ולכהן מיהא תיתסר:

מבלעדי אישך. משמע דאשה בר הכי הוא:

קא משמע לן. דלמיקדם שכיבת בעל לבעל הוא דאתא וסריס בר שכיבה הוא ואף על גב דלאו בר זריעה הוא. ובסריס חמה קאמר דמותר לקיימה ולא בסריס אדם שאסור לקיימה משום לא יבא פצוע דכא (דברים כג):

"אשת כהן שותה [ומותרת לבעלה]".

¹⁷¹ פשיטא!

מהו דתימא: **"והיא לא נתפשה"**¹⁷² (במדבר ה, יג) - אסורה,

הא נתפשה - מותרת.

וזו הואיל ונתפשה אסורה אימא לא תשתה,

קא משמע לן.

"ומותרת לבעלה".

פשיטא!

אמר רב הונא:

במתנוונה.

מתנוונה?! הא בדקוה מיא!

במתנוונה דרך אברים.

מהו דתימא: הא זנוי זנאי,

והא דלא בדקוה מיא כי אורחיה משום דבאונס זנאי ולגבי כהן אסירא,

קא משמע לן.

"אשת סריס שותה".

פשיטא!

מהו דתימא: **"מבלעדי אישך"**¹⁷³ (במדבר ה, כ) אמר רחמנא,

והאי לאו בר הכי הוא,

קא משמע לן.

¹⁷¹ מסורת הש"ס מוחק מספר מילים שהם כפולים לכותרת.

¹⁷² ושיכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה

¹⁷³ ואת מי שטית תחת אישך וכי נטמאת ויתן איש בך את שכבתו מבלעדי אישך

10. כו, א-ב

"על ידי כל עריות מקנין".

פשיטא!

כ,ב מהו דתימא: "נטמאה" ו"נטמאה"¹⁷⁴ (במדבר ה, יג-יד) - שני פעמים,

אחד - לבעל,
ואחד - לבעל.

היא דקא מיתסרא בהא זנות,
אבל הא הואיל ואסורה וקיימא אימא לא,
קא משמע לן.

"על ידי כל עריות מקנין, חוץ מן הקטן, ומהי שאינו איש".

"איש"¹⁷⁵ (במדבר ה, יג) אמר רחמנא ולא קטן.

ו"שאינו איש".

למעוטי מאי?

אילימא: למעוטי שחוף - והאמר שמואל: שחוף מקנין על ידו, ופוסל בתרומה!

"מקנין על ידו" - פשיטא!

מהו דתימא: "ושכב איש אתה שכבת זרע" (במדבר ה, יג) אמר רחמנא,
והא לאו בר הכי הוא,
קא משמע לן.

"ופוסל בתרומה" - פשיטא!

מהו דתימא: "ולא יחלל זרעו"¹⁷⁶ (ויקרא כא, טו) אמר רחמנא,
דאית ליה זרע - ליחלל,
דלית ליה זרע - לא ליחלל,
קא משמע לן.

ואלא, למעוטי גוי - והאמר רב המנונא: גוי מקנין על ידו, ופוסל בתרומה.

"מקנין על ידו" - פשיטא!

מהו דתימא: "נטמאה" ו"נטמאה" - שתי פעמים,
אחד - לבעל,
ואחד - לבעל.

היא דקמיתסרא בהא זנות,
אבל הא הואיל ואסורה וקיימא אימא - לא,
קא משמע לן.

"ופוסל בתרומה" - פשיטא!

מהו דתימא: "ובת כהן פי תהיה לאיש זר" (ויקרא כב, יב) אמר רחמנא,
דבר הויה- אין,

ר"ק"י

מהו דתימא נטמאה נטמאה
שני פעמים. אמורים בפרשה
ודרשינן ליה לקמן (דף כז):
אחד לבעל ואחד לבעל היכא
דמיתסרא אבעל בהא סתירה
משתעי קרא דנוהג בה דין
סוטה אבל הא דאסורה כו':

קמ"ל דכי אתא קרא לגופיה
אתא דהיכא דאינו קרוב לה
נאסר עליה על ידי קינוי זה ולא
למעוטי קרובים אתא:

איש אמר רחמנא. ושכב איש
אותה:

שחוף. שבשרו נשחף וכלה ויבש
ואין בו כח ובתורת כהנים
בקללות שנינו דוגמתו יש לך
אדם שהוא חולה ומוטל במטה
אבל בשרו שמור עליו תלמוד
לומר את השחפת מלמד שבשרו
נשחף:

מקנין על ידו כו'. כמו והוינן בה
מקנין על ידו פשיטא:

ופוסל בתרומה פשיטא. אם
הוא אחד מן הפסולים המחללין
את האשה כגון עובד כוכבים
עבד חלל נתין וממזר דקיימא לן
בקדושין וביבמות דפסולין
האשה בביאתן מובת כהן כי
תהיה לאיש זר כיון שנבעלה
למי שזר אצלה פסלה:

לא יחלל זרעו. מדלא כתיב לא
יחל זרשינן שני חילולין אחד
לה ואחד לזרעה: דאית ליה זרע
מחלל את האשה בביאתו דלית
ליה זרע לא יחלל:

קא משמע לן. שמואל דפוסל
שמעינן ליה מהא דאמר מקנין
על ידי שחוף:

ובת כהן כי תהיה לאיש זר.
וגו'. ומיניה נפקא לן דפסולין
פסלי לאשה בביאתן ומדאפקיה
בלשון הויה נדרוש דאית ליה
הויה מי שקידושין תופסין בה
כגון ממזר נתין וחלל פסלי אבל
עובד כוכבים ועבד הרי הן
כבהמה וכיון דלית להו הויה לא
נפסלו עובד כוכבים אין לו
קידושין בישראל דכתיב (ויקרא
כ) איש אשר ינאף את אשת
רעה ותניא בסנהדרין (דף נב):
פרט לאשת אחריים אלמא לית
להו אישות עבד עם החמור
כתיב בהו עם הדומה לחמור:

¹⁷⁴ יג ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה.
יד ועבר עליו דוח קנאה וקנא את אשתו והוא נטמאה או עבר עליו דוח קנאה וקנא את אשתו והיא לא נטמאה
¹⁷⁵ ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה
¹⁷⁶ ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני ה' מקדשו

רס"י

מי שיש לו אלמנות וגירושין
בה. הוא דכי אין לה זרע ממנו
 ושבה אל בית אביה מלחם
 אביה תאכל דלא פסלה בביאתו
 יצא עובד כוכבים ועבד שאין לו
 אלמנות וגירושין בה שלא תפסו
 לו בה קידושין וכשמת אין שם
 אלמנות עליה וביבמות פריך
 אימא לקולא דמי שיש לו
 אלמנות וגירושין הוא דכי אית
 לה זרע לא תיכול אבל עובד
 כוכבים ועבד אפי' אית לה זרע
 מיניה תיכול והתם משני לה.
 בהבא על יבמתו ומיהו שמעינן
 [ליה מהא] דמקנין ע"י עובד
 כוכבים:

ואלא. מי שאינו איש דמתני
 למעוטי בהמה:
דאין זנות לבהמה. אינה נעשית
 זונה בבעילת בהמה ואינה
 נאסרת על בעלה:

אתנן זונה. נתן טלה באתננה:
מחיר כלב. החליף כלב בטלה:
אתנן כלב. שאם אדם אומר
 לזונה היליך טלה והבעלי
 לכלבי:

מחיר זונה. היתה לו שפחה זונה
 והחליפה בטלה ומדקאמר אתנן
 כלב מותר מכלל דלאו זנות הוא
 דאי זנות הוא הוה חייל עלה
 שם אתנן:

ואלא שכבת זרע למה לי. כיון
 דאמרת מקנין ע"י שחוף.
 לשקינא לה שלא כדרכה. אל
 תסתרי עמו להבעל שלא
 כדרכה:

משכבי אשה כתיב. הוקשו שני
 משכבותיה לכל דברים וכיון
 דנאסרת עליו אמאי לא הוי
 קינוי:

דרך אברים פריצותא בעלמא
הוא. שוכב עמה בקירוב בשר:
פריצותא מי קאסר רחמנא.
 אשה על בעלה בהכי וכיון דלא
 מתסרא עליה בהכי פשיטא
 דלאו קינוי הוא:

בנשיקה. משיק השמש באותו
 מקום:

היינו דאתא קרא למעוטיה.
 דלא תימא העראה היא:

אלא למאן דאמר. ביבמות (דף
 נה:) העראה האמורה בתורה
 שהיא כגמר ביאה בכל העריות
 כדכתיב (ויקרא כ) את מקורה
 הערה את שארו הערה זו נשיקה
 מאי איכא למימר היכי מצית
 למימר דאתא קרא למעוטה
 הלא כגמר ביאה היא לכל דבר
 חוץ משפחה חרופה:

בקפידה דבעל תליא. דכתיב
 וקינא ובעל הא חזינן ליה
 דקפיד שהרי קינא לה על כך:

דלאו בר הויה - לא,
 קמשמע לן דפסיל מדרבי יוחנן,
 דאמר רבי יוחנן משום **רבי ישמעאל**:
 מנין לגוי, עבד שבאו על הכהנת, ועל הלוייה, ועל בת ישראל שפסלוה?
 שנאמר: **"ובת כהן מי תהיה אלמנה וגרושה"**¹⁷⁷ (ויקרא כב, יג),
 מי שיש לו אלמנות וגירושין בה,
 יצאו גוי ועבד שאין לו אלמנות וגירושין בה!

ואלא, למעוטי מאי?

אמר רב פפא:

למעוטי בהמה, שאין זנות בבהמה.

אמר ליה רבא מפריצותא לרב אשי:

מנא הא מילתא דאמור רבנן אין זנות בבהמה?

דכתיב: **"לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב"**¹⁷⁸ (דברים כג, יט),
 ותניא:

"אתנן כלב, מחיר זונה - מותרין,

שנאמר: "גם שניהם" (דברים כג, יט) - שנים, ולא ארבעה."

ואלא **"שכבת זרע"** (במדבר ה, יג) - למה לי?

מיבעי ליה לכדתניא:

"שכבת זרע" - פרט לדבר אחר."

מאי **"דבר אחר"**?

אמר רב ששת:

פרט לשקינא לה שלא כדרךה.

אמר ליה רבא:

שלא כדרךה?! **"משכבי אשה"**¹⁷⁹ (ויקרא יח, כב) כתיב!

אלא אמר רבא:

פרט לשקינא לה דרך אברים.

אמר ליה אביי:

פריצותא בעלמא היא,

ופריצותא מי אסר רחמנא?!

אלא אמר אביי:

פרט לשקינא לה בנשיקה.

הניחא למאן דאמר: **"העראה זו הכנסת עטרה"**, אבל נשיקה, ולא כלום היא,

היינו דאתי קרא למעוטי נשיקה.

אלא למאן דאמר: **"העראה זו נשיקה"** - מאי איכא למימר?

לעולם לשקינא לה דרך אברים.

ומהו דתניא: בקפידא דבעל תליא רחמנא, ובעל הא קא קפיד,

קמשמע לן.

¹⁷⁷ ובת כהן מי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה פנעוניה מלחם אביה תאכל וכל זר לא יאכל בו

¹⁷⁸ לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית ה' א-להיך לכל נדר מי תועבת ה' א-להיך גם שניהם

¹⁷⁹ ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא

11. כו, ב - כז, א

רש"י

דומה. נטענת ונדברת בפי כל על ניאופיה דומה לשון קלסה ודיבור כדאמרי' בנדה (דף סו.) דומת עירך עלתה ביד וההוא לאו חשד הוא אלא דיבור יתר שהיו נדברים בה על חביבותה של בעלה ואף קלסה לשון דיבור יתר הוא לפיכך הוא נהפך ללשון שבח וללשון גנאי כדאמר (שמקלסין אותו):

וזו באה מביאה פסולה. שמא מעובד כוכבים או ממזר: [שזו]. הבת עומדת בחזקת כשרות ומותרת לבעלה ולטיפה פסולה לא חיישינן דרוב בעילות אחר הבעל ומבעלה נתעברה:

וזו אינה עומדת בחזקת כשרות. שמונה תחתיו ונאסרת עליו והוא אינו רואה ואינו מגרשה ובא עליה באיסור:

ותסברא נושא לכתחילה. הא ודאי מקלקלה ליה אלא על כרחך משבשתא היא ובעית לתרוצה ולמתני אם נשא אדם דומה מותר וכיון דבעית לתרוצה אלמא תנא לאו דוקא ולא מותבינן מינה דאיכא למימר בהא נמי טעה ותני נמי בת דומה ואנן נמי כי אמרינן ישא אדם זו ולא ישא זו לאו לכתחילה אם ימצא אחרת אבל מי שאינו מוצא אלא שתיים אלו ישא זו ואל ישא זו:

דתני רב תחליפא כו'. הלכך בת דומה כיון דכשרה היא טוב לו שישאנה שתהא תחתיו בחזקת היתר ואל ישא דומה שמקלקלתו לשמש עמה משנאסרה לו:

היתה פרוצה ביותר. דאיכא למיחש דרוב בעילותיה משל אחרים: מהו שיהו בניה כשרים:

אין אשה מתעברת אלא סמוך לווסתה. לפני ווסת נדותה יום אחד דלא ידע הבעל את ווסת נדתה דלנטרה אותו היום מלזנות שלא תתעבר בזנות:

כי תיבעי לך כו'. פלוגתא במסי נדה (דף לא):

סמוך לטבילתה. לאחר שטבלה ביום טבילתה או ליום מחר: **או דלמא כיון דפרוצה היא ביותר.** לא מצוי מינטר לה שנשמטת מאצלו פתאום:

אמר שמואל:

כז, א ישא אדם - הדומה,

ואל ישא - בת דומה.

שזו - באה מטיפה כשרה,

וזו - באה מטיפה פסולה.

ורבי יוחנן אמר:

ישא אדם - בת דומה,

ואל ישא - דומה.

שזו - עומדת בחזקת כשרות,

וזו - אינה עומדת בחזקת כשרות.

מיתיבי:

"נושא אדם דומה!"

אמר רבא:

ותסברא "נושא" לכתחילה?!

אלא, "אם נשא".

תני נמי "בת דומה"!

והלכתא:

ישא אדם - בת דומה,

ואל ישא - דומה.

דתני רב תחליפא בר מערבא קמיה דרבי אבהו:

"אשה מזנה - בגיה כשרין,

רוב בעילות אחר הבעל.

בעי רב עמרם:

היתה פרוצה ביותר, מהו?

אליבא דמאן דאמר: "אין אשה מתעברת אלא סמוך לווסתה" לא תיבעי לך,

דלא ידע בה ולא מנטר לה,

כי תיבעי לך אליבא דמאן דאמר: "אין אשה מתעברת אלא סמוך לטבילתה" - מאי?

כיון דידע בה, נטורי מנטר לה,

או דלמא:

כיון דפרוצה ביותר - לא?

תיקו.

12. כז, א

רפ"י

וקינא והביא. המקנא לה
ישקנה ואי קשיא בקינוי נמי הא
כתיב את אשתו דמשמע דבעלה
מקנא לה ולא אחר. הא מתרבי
מאיש איש:

"ואלו שבית דין [מקניו לה]:
מי שנתחרש בעלה,
או נשתטה,
או שהיה חבוש בבית האסורין".

תנו רבנן:

"איש"¹⁸⁰ מה תלמוד לומר "איש איש" (במדבר ה, יב)?

לרבות אשת חרש,
ואשת שוטה,
ואשת שעמום,
ושהלה בעלה למדינת הים,
ושהיה חבוש בבית האסורין - שבית דין מקניו להו לפוסלן ממתובתן.
יכול אף להשקותן?

תלמוד לומר: "והביא האיש את אשתו"¹⁸¹ (במדבר ה, טו).

רבי יוסי אומר:

אף להשקותה, ולכשיצא בעלה מבית האסורין ישקנה".

במאי קא מיפלגי?

רבנן סברי: בעינן "וקנא ... והביא"¹⁸² (במדבר ה, יד-טו).

ורבי יוסי סבר: לא בעינן "וקנא... והביא".

¹⁸⁰ דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש איש מי תשטה אשתו ומעלה בו מעל

¹⁸¹ והביא האיש את אשתו אל המהן והביא את קרבנה עליה עשירת האיפה קמח שערים לא יצק עליו שימן ולא יתן עליו לבנה מי מנחת קנאת הוא מנחת זכרון מזקרת עון

¹⁸² יד ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והוא נטמאה או עבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והיא לא נטמאה: סו והביא האיש את אשתו אל המהן והביא את קרבנה עליה עשירת האיפה קמח שערים לא יצק עליו שימן ולא יתן עליו לבנה מי מנחת קנאת הוא מנחת זכרון מזקרת עון

13. כז, א

רס"י

אשר תשטה אשה תחת אישה.
קרא יתירא הוא לדרשה בסוף
הפרשה זאת תורת הקנאות
וגו':
להקיש איש לאשה. כדמפרש
ואזיל למאי הלכתא:
רב אשי אמר כו'. מר מפרש
היקישא דאיש לאשה ומר
מפרש היקישא דאשה לאיש
ולא פליגי:
והעמיד. ולא חגרת:
ונתן על כפיה. ולא גידמת
קטועת ידיים:

תנו רבנן:

"אֲשֶׁר תִּשְׁטֶה אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁה"¹⁸³ (במדבר ה, כט) - להקיש איש לאשה ואשה לאיש.

למאי הלכתא?

אמר רב ששת:

כשם שאם הוא סומא - לא היה משקה,
דכתיב: "וְנַעֲלַם מַעֲיָנֵי אִישָׁה"¹⁸⁴ (במדבר ה, יג),
כך היא, אם היתה סומא - לא היתה שותה.

רב אשי אמר:

כשם שחגרת וגידמת לא היתה שותה,
כז, ב, דכתיב: "וְהַעֲמִיד הַכֹּהֵן אֶת הָאִשָּׁה לִפְנֵי ה' ... וְנָתַן עַל כַּפֶּיהָ"¹⁸⁵ (במדבר ה, יח),
כך הוא אם היה חגיר או גידם - לא היה משקה.

מר בר רב אשי אמר:

כשם שאילמת - לא היתה שותה,
דכתיב: "וְאָמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן אָמֵן"¹⁸⁶ (במדבר ה, כב),
כך הוא, אם היתה אילם - לא היה משקה.

הדרן עלך אסורה

¹⁸³ זאת תורת הקנאות אשר תשטה אשה תחת אישה ונטמאה

¹⁸⁴ ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה

¹⁸⁵ והעמיד הכהן את האשה לפני ה' ופרע את ראש האשה ונתן על כפיה את מנחת הזכרון מנחת קנאת הוא ובניד הכהן יהיו מי המורים המאזרים

¹⁸⁶ וקאו המים המאזרים האלה במעיך לצבות בטן ולנפל ירך ואמרה האשה אמן אמן